Rok IV. Nr 106.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów
za każde następne . . . „ 5 „

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1875.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 centów
Numer pojedynczy kosztuje 5 centów

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 8 kwietnia

W sobotę po raz pierwszy czteroaktowa komedya uwieńczona czwartą nagrodą na tegorocznym konkursie Jana Babtysty p. t. **Kupno i sprzedaż.** Przedstawienie to danem będzie na benefis pani Wolskiej. Obok benefisantki wystąpią pp. Parżnicka, Heneman, Wesołowska, Benda, Eker, Podwyszyński, Dłużewski i t. d. Zasługi tej artystki jakie położyła dla sceny krakowskiej i talent, każą się spodziewać, że publiczność licznem zgromadzeniem się w teatrze, okaże swoje uznanie dla pani Wolskiej.

* * *

Niedzielne przedstawienie dawno nie granego dramatu „Marya Joanna“ z prawdziwym entuzyazmem było przyjmowane. Znakomita gra pani Hoffman w tytułowej roli wielkie zrobiła wrażenie, mianowicie w akcie drugim i trzecim. Po każdym akcie przywoływano p. Hoffmann kilkakrotnie. Wiele oklasków zebrali także pp. Benda, May, Szymański i Dłużewski.

* * *

„Córka pani Angot“ zawsze przepełnia salę teatralną. Powodzenie tej operetki zupełne. Przyczynia się do tego nie mało gra artystów, a szczególniej panny Ćwiklińskiej; tańce układu pana Ekera podobają się bardzo.

* * *

Odbyła się czytana próba z komedyi Musseta p. t. „Bettina.“

* * *

Operetka nasza niezadługo wznowi „Córkę pułku.“

* * *

Rozdano role do nauki z dramatu pana Władysława Okońskiego p. t. „Niewinni,“ który odegranym będzie na benefis p. Parżnickiej. W dramacie tym wystąpią także pp. Hoffmann, Benda, Szymański.

Wiadomości ze świata.

O artystach polskich, znajdujących się we Francyi, donoszą, że śpiewak Mierzwiński występował w tych dniach z powodzeniem w Paryżu na koncercie Telezińskiego, i że dawał także niedawno koncert Henryk Wieniawski.

Kowalski jest powszechnie chwalony; o Mireckim wiolenczeliście, uczniu konserwatoryum paryzkiego, mówią, że odznacza się stylem i grą pełną uczucia. Stanisław Piliński fortepianista i kompozytor znany jest z licznych utworów do śpiewu i na orkiestrę. Córka Michała Chodźki ma posiadać niezwyczajny talent; a syn Przytulskiego, zmarłego w Chartres, jest nauczycielem w kollegium w Poitiers, gdzie znajduje się także fortepianista Wróblewski, urodzony we Francyi.

Przed kilku dniami dawała w Paryżu koncert panna Esipoff, zapełniwszy program przeważnie utworami Szopena. Jest także obecnie w Paryżu basista Dawidow.

Nowy teatr drezdeński pod względem obszerności będzie najpierwszym na stałym lądzie europejskim po operze paryzkiej; ta ostatnia bowiem zajmuje 11,237 metr. kwadr. przestrzeni i 428,666 metrów sześciennych objętości, kiedy teatr drezdeński będzie miał 4,600 metr. kwadr. i 139,800 metrów sześc. Pierwsze miejsce po nim zajmuje teatr Aleksandrowski w Petersburgu, który ma 4,559 metr. kwadr. przestrzeni a 114, 288 metrów sześc. objętości, a po nim idzie nadworny teatr mónachijski, mający 4 502 metr. kwadr. przestrzeni a 129,480 metr. sześc. objętości. Z projektów na kutynę, na które rozpisany był konkurs, pierwszą nagrodę otrzymał projekt Markarta, drugą Herm. Wislicenusa, a trzecią Franc. Teodora Grossego, profesora w akademii sztuk pięknych; ten ostatni jednak ma otrzymać polecenie wykonania kurtyny według swego pomysłu, dlatego, że wykonanie dwóch pierwszych projektów byłoby zanadto kosztownem.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

KRAKÓW.

(Ciąg dalszy).

Widowiska w grudniu dawał codziennie i zawsze były prawie pełne, wyjąwszy drugie przedstawienie „Noclegu w Grenadzie“ i sztuki kuglarskiej Bawingera.

Zaszła też przemiana w cenach miejsc i tak: loża 1go piętra lub parkietowa kosztuje 3 złr. Loża 2go piętra 2 złr. Bilet do krzesła 50 kr. Bilet na zamknięty parter 40 kr. Balkon zamknięty 30 kr. Parter 24 kr. Balkon 20 kr. Galerya 10 kr. Staniały więc znacznie miejsca, a za to przybyły dawniej nieznane t. j. balkon zamknięty i parter zamknięty.

W tym stosunku ogłoszono na rok 1854 abonament w cenie 2/3 części wartości biletów na zamknięte miejsca.

Widowisk wszystkich przypada na rok 1853 razem 201 jako to:

Widowisk polskich	55
Niemieckich oper	39
Krotofil	22
Widowisk sztuk kuglarskich . .	10
Baletów	20
Koncertów	14
Cyrku Olimpii	39
Razem	201

Z tych 130 sztuk w teatrze, a reszta po za teatrem dane (w Sali redutowej, Resursie powszechnej, ogrodzie Strzeleckim i w cyrkach).

Historya sceny polskiej z lat 1853 i następną jest historyą nagłego jej upadania. Spór między Chełchowskim a jedynym organem publicznym miejscowym, dopomógł do zobojętnienia publiczności na sprawy teatralne.

Wówczas to, chcąc zwrócić uwagę miłośników sceny na to co się ze sceną dzieje, popróbowałem pióra literackiego, umieściwszy w lutym 1853 r. w Nrze 41 „Czasu“ sprawozdanie z widowisk za cały rok 1852. Dalsze sprawozdania teatralne ukazały się w pismie lwowskim „Dziennik literacki.“ Tam więc (1853 r. Nr. 37, 1854 r. Nr. 17), jakoteż w „Nowinach“ (1854 r. Nr. 76, 77, 105, 112 do 117, 134 do 136. 143 do 145, 155 do 156 i r. 1855 Nra 22, 23, 43, 68, 69 i 91), opowiedziałem systematycznie losy teatru krakowskiego z lat 1853 do 1855.

Rozszerzać się dzisiaj nad owemi dla sceny smutnemi latąty, nie ma potrzeby. Poprzestaniemy na najzwięźlejszem streszczeniu wydarzeń.

Widowiska z r. 1853 były pozornie urozmaicone, bo składały się na nie: śpiew, balet i deklamacya. Te bowiem dawano przedstawienia:

1. Dramat polski pod dyrekcyą Chełchowskiego, 2. Opera niemiecka, mająca trojaką dyrekcyę kolejno: Nachtigala, Gaudeliusa i Megerlego, 3. Komedya niemiecka pod dyrekcyą Megerlego, 4. Balet pod dyrekcyą Franc. Weissa, 5. Sztuki konne pod dyr. Beranka, 6. Koncerta.

Co do teatru polskiego grającego od 1go stycznia do 30go kwietnia i w dniu 25go maja, truppę tegoroczną składali:

1. Linkowski Adolf, w rolach głównych komicznych, starców, ojców.
2. Kaliciński, w rolach mężów, trzpiotów.
3. Wilkoszewski } w rolach kochanków.
4. Janowski }
5. Ładnowski Aleksander, w komicznych, intrygantów.

Nadto w rolach podrzędnych i ostatnich grywali:

6. Benda
7. Dąbrowski
8. Galasiewicz
9. Getlich
10. Gołębiowski
11. Lauvernay
12. Mikulski.
13. Nowakowski.
14. Sulikowski.
15. Trynkhaus.
16. Ulrych.

Panie:

1. Linkowska, we wszelkich rolach, a najczęściej w uczuciowych.
2. Krzyżanowska.
3. Sulikowska (pierwej Kruczkowska) w rolach podrzędnych.

Panny:

4. Grochowska, w rolach złośnic, intrygantek
5. Chełchowska } w rolach kochanek.
6. Targowska }

Aktorów przejezdnych nie było. Skład truppy został tenże co w roku 1852 tylko Hubert ubył, a w miejsce pani Winnickiej występowała pani Krzyżanowska. Truppa więc nie była liczną ani doborową, ozdobę jej stanowili państwo Linkowscy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski.* W drukarni L. Paszkowskiego w Krakowie. Rządca drukarni *Józef Łakociński.*

Abonament Nr. 45. Nr. porządkowy 106.

TEATR KRAKOWSKI.

We Czwartek dnia 8 Kwietnia 1875 r.

Komedya w 1 akcie napisana przez hr. Wł. Koziebrodzkiego. **(odznaczona przez Komisyę konkursową w r. 1872).**

CELINA

czyli:

miłe złego początki

OSOBY:

Celina — — — — — — —	Panna Heneman.	Edwin — — — — — — —	Pan Dłużewski.
Włodzimierz, jej mąż — —	Pan Szymański.	Barbara — — — — — —	Panna Wojnowska.
Karolina, ich krewna— — —	Pani Wolska.	Szymon, służący — — —	Pan Bogucki.
Laura — — — — — — —	Pani Hoffmann.		

Rzecz dzieje się w mieście.

Komedya w 1 akcie przez Edwarda Paillerou, przełożył dla sceny krakowskiej p. A. Błydowski:

Inny zamiar

OSOBY:

Jerzy de Pienne — — —	Pan Podwyszyński.	Pokojówka — — — — — —	Panna Stanczewska.
Emma d'Heilly — — — —	Pani Parżnicka.	Służący — — — — — — —	Pan Kotarski.
Klara, siostra Jerzego — —	Panna May.		

Krotochwila w 1 akcie przez Józefa Blizińskiego:

KAWALER MARCOWY

OSOBY:

Ignacy, właściciel dóbr — —	Pan Benda.	Grzempieleski, ekonom Ignacego	Pan Wojdałowicz.
Heliodor, literat — — — —	Pan Eker.	Barbara, gospodyni Ignacego	Panna Wojnowska.
Panna Eulalia, guwernantka —	Pani Wesołowska.		

Rzecz dzieje się w domu Ignacego.

Porządek widowiska: 1. *Celina* 2. *Inny zamiar* 3. *Kawaler marcowy.*

Cena miejsc zwyczajna. — Początek o godzinie 7.